

CPI

CENTER RS ZA
POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE

VKLJUČUJOČA ŠOLA

Tretji letni posvet za svetovalne in vodstvene
delavce v poklicnem in strokovnem izobraževanju

Tanja Leskovar, Barbara Bauman, Jelka Čop, Barbara Velkov, Maja
Stele Vovko in Simona Knavs, Ljubljana, 26. oktober 2023

9:00 - 9:45	Inkluzija skozi perspektivo pravičnosti , doc. dr. Katja Jeznik
9:45 - 10:30	Rezultati raziskave Inkluzija v poklicnem in strokovnem izobraževanju , Barbara Bauman in Simona Knavs
10:30 - 10:50	<i>Odmor</i>
10:50 - 12:20	Socialno-čustvene kompetence in prepoznavanje različnosti strokovnih delavk_cev , doc. dr. Ana Kozina in dr. Klaudija Šterman Ivančič
12:20 - 13:00	<i>Odmor</i>
13:00 - 13:45	Individualizacija – primer s Finske , Maja Klančič
13:45 - 14:30	Aktivna vloga pedagoških delavk, delavcev pri vključevanju priseljenih otrok in mladostnikov , dr. Marijanca Ajša Vižintin
14:30 - 14:50	<i>Odmor</i>
14:50 - 16:20	Kako umetnost mladostnike angažira za svet in jih obrača k svetu , Darja Štirn

Ranljive skupine dijakov v PSI

Dijaki s posebnimi potrebami (PP)

Dijaki iz družinskih okolji z nižjim socialno-ekonomskim statusom (SES)

Dijaki z migrantskim ozadjem

Dijaki v stiski (povečana verjetnost zgodnjega opuščanja šolanja)

Ranljive skupine dijakov v PSI

Poročanja šol in velik odzivi šol na aktivnosti CPI na temo ranljivih skupin

Kako podpreti šole pri izvajanju inkluzije?

- Analiza stanja na področju uresničevanja inkluzije v srednjih poklicnih in strokovnih šolah
- Novi/okrepljeni/prenovljeni načini podpore

Dijaki s posebnimi potrebami

Po SURS podatkih za šolsko leto 2021/2022 je v celotni srednješolski populaciji nekaj več kot 8 % dijakov s posebnimi potrebami, **v nižjem poklicnem izobraževanju 26 %, v srednjem poklicnem 17,8 %, v srednjem tehniškem in strokovnem 7,8 %** ter v gimnazijskem **3,7 %**. Izračun pokaže, da je v PSI dijakov s posebnimi potrebami v povprečju **10,7 %**.

Vir: SURS, dostopno 24. oktober 2023: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/0953255S.px>.

Dijaki iz družinskih okolji z nižjim socialno-ekonomskim statusom

Verjetnost, da so dijaki v NPI ali SPI v **najnižji desetini** socialno-ekonomskega indeksa je **22 %**. Verjetnost, da so v **najvišji** desetini pa je **1%**.

Med tem, ko za gimnazijce velja 22 % verjetnost, da so v najvišji in 2 % verjetnost, da so v najnižji desetini.

Vir: Cankar, G. (2020). Pravične možnosti izobraževanja v Sloveniji. Državni izpitni center, Ljubljana. Str. 31-32. Dostopno 24. oktober 2023: <https://www.ric.si/ric/knjiznica/>

Dijaki z migrantskim ozadjem

Iz raziskave o bralni pismenosti PISA 2018 izhaja, da je v Sloveniji **med 15-16 letniki 8,9 %** teh, ki so **priseljenci prve ali druge generacije**. „V povprečju so učenci brez imigrantskega ozadja na preizkusu PISA dosegli 63 točk več od učencev z imigrantskim ozadjem. Ta razlika je za 22 točk večja od povprečne razlike po državah OECD.“

Vir: Ur. Šterman Ivančič, K. (2019). PISA 2018: program mednarodne primerjave dosežkov učencev in učenk: nacionalno poročilo s primeri nalog iz branja. Ljubljana: Pedagoški inštitut, str. 86, dostopno 8. novembra 2023: https://www.pei.si/wp-content/uploads/2023/06/PIRLS21_NacionalnoPorocilo_Splet.pdf

Dijaki v stiski

Evropski in nacionalni kazalnik zgodnjega opuščanja izobraževanja in usposabljanja (ZOIU) pravi, da je le **4 % prebivalcev**, starih 18–24 let, z najvišjo doseženo ravno izobrazbe ISCED 2 (končana ali nedokončana osnovna šola ali brez šolske izobrazbe), ki v štirih tednih pred anketiranjem niso bili vključeni v nobeno obliko (formalno ali neformalno) učenja. Hkrati smo zabeležili za š. l. 2008-2011 in 2014/15 v nekaterih **PSI šolah** tudi do **30 % osip iz programa**.

Vir: Knavs, S. idr. (2019). Metodologija spremljanja in preprečevanja zgodnjega opuščanja izobraževanja in usposabljanja. Ljubljana: Center RS za poklicno izobraževanje, str. 7, 11-12. Dostopno 8. novembra 2023: [metodologija-spremljanja-in-preprecevanja \(cpi.si\)](https://cpi.si/metodologija-spremljanja-in-preprecevanja)

Katalogi nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) -1

V okviru postopkov preverjanja in potrjevanja neformalno pridobljenih znanj (tudi sistem NPK), na CPI razvijamo tudi poklicne kvalifikacije s področja **podpore pri integraciji ranljivih skupin**, ki so namenjeni odraslim, tudi učiteljem/učiteljicam, svetovalnim delavcem/delavkam idr., ki jih to področje zanima. Na povezavah v nadaljevanju najdete informacije o vsebinah poklicnih standardov in katalogov za NPK ter izvajalcih, ki izvajajo NPK certificiranje. Poklicni standardi (PS) za posamezne kvalifikacije vam podajo informacije o kompetencah posameznih poklicev, katalogi za NPK pa informacije o posebnih/vstopnih pogojih, načinih in nalogah za preverjanje znanj, spretnosti in kompetenc.

Več o sistemu in postopkih ter samin NPK-jih smo vam na voljo kadarkoli na 01/5864-270.

Katalogi nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) -2

Medkulturni mediator/medkulturna mediatorka: https://www.nrpslo.org/podrobnosti/npk/20871151	
Romski pomočnik/romska pomočnica: https://www.nrpslo.org/podrobnosti/npk/05110571	Tolmač/ica slovenskega znakovnega jezika: https://www.nrpslo.org/podrobnosti/npk/06131881
Skupnostni tolmač za albanski jezik/skupnostna tolmačka za albanski jezik: https://www.nrpslo.org/podrobnosti/npk/80483271	Skupnostni tolmač/skupnostna tolmačka za perzijski jezik: https://www.nrpslo.org/podrobnosti/npk/44614461
Skupnostni tolmač/skupnostna tolmačka za ukrajinski jezik: https://www.nrpslo.org/Pregled-NPKja?data=5614-561-1-2	Skupnostni tolmač/skupnostna tolmačka za arabski jezik: https://www.nrpslo.org/podrobnosti/npk/28422841

V okviru projekta TRAMIG in projekta Celostni pristop za uspešno integracijo mirantov so se razvile strokovne podlage za oblikovanje kvalifikacij (NPK-jev) za skupnostne tolmače za različne jezike in medkulturne mediatorje, oblikovala pa se je tudi Sekcija organizacij za integracijo migrantov, ki še vedno aktivno deluje v okviru Socialne zbornice Slovenija.

Individualizacija v PSI

Individualizacija kot **didaktično načelo** spodbuja razvoj vključujoče šole skozi njeno osnovno aktivnosti – **izvedbo pouka, s ciljem optimalnega dosega učnih ciljev za vsakega dijaka.**

Individualizacija je tema vrste razvojnih projektov CPI že drugo desetletje!

Na posebni spletni strani namenjeni prav temu področju

<https://cpi.si/individualizacija/>

vas čaka pravo bogastvo razlag, pripomočkov in **primerov iz šolske prakse.**

Preprečevanje šolskega osipa - 1

Ostani v šoli! Priročnik dobrih praks za preprečevanje osipa iz leta 2007, je še vedno referenčna točka za vsako poklicno in strokovno šolo.

<https://cpi.si/aktualno/knjiznica/gradiva/ostani-v-soli/>

Preprečevanje šolskega osipa - 2

V projektu CroCooS smo razvili **sistem zgodnjega opozarjanja na ravni šole z namenom preprečevanja šolskega osipa**. Opredelili smo znake stiske dijaka in oblikovali pristope ukrepanja.

<https://cpi.si/projektna-dejavnost/erasmus-plus/crocoos/>

<https://oktataskesztes.tka.hu/sl/crocoos>

Preprečevanje šolskega osipa - 3

Rezultati projekta **Mladi na prehodu**, katerega ciljna skupina so bili sicer mladi, ki niso v šoli ali zaposleni (NEET), so zelo koristen vir informacij pri delu z dijaki na prehodu, dijaki, ki se po prekinitvi izobraževanja v šolo vrnejo, ob ugotavljanju **poklicne zrelosti** mladih ter ob razmišljanju strokovnega delavca, **kaj pomeni nuditi podporo mladim**, ki se jim izobraževalno-karierna pot pošteno zaplete.

<https://cpi.si/projektna-dejavnost/erasmus-plus/yit-mladi-na-prehodu/>

Interaktivno orodje, samoevalvacija s pogovorom: https://youth-it.cool/Slovenian_version/ *(Ni primerno za samostojno uporabo mladih!)*

Dijaki s posebnimi potrebami

Inkluzija in inkluzivnost

Model nudenja pomoči učiteljem pri delu z dijaki s posebnimi potrebami, ki so integrirani v redne oddelke

<https://cpi.si/aktualno/knjiznica/gradiva/inkluzija-in-inkluzivnost/>

Kaj morata dijak in delodajalec vedeti drug o drugem

Navodila delodajalcem za vodenje dijakov s posebnimi potrebami pri praktičnem usposabljanju z delom

<https://cpi.si/aktualno/knjiznica/gradiva/kaj-morata-dijak-in-delodajalec-vedeti-drug-o-drugem/>

Umetnost in PSI šola - 1

Bralna pismenost tudi s pomočjo **strokovne** literature:

<https://cpi.si/aktualno/novice/berimo-skupaj-tudi-strokovno-literaturo/>

Bogat nabor **kulturnih** aktivnosti: <https://cpi.si/aktualno/novice/kulturno-umetnostna-vzgoja-2023-24/>

Ste že kdaj razmišljali o tem, kaj pomeni **jezik v PSI**?

<https://cpi.si/aktualno/novice/jeziki-v-poklicnem-in-strokovnem-izobrazevanju/>

Umetnost in PSI šola - 2

Ko **tehniška** šola sproži **umetniški** festival!

<https://cpi.si/aktualno/novice/18-let-festivala-mladinskega-filma-za-srednjesolce/>

Dvig kulturnega kapitala dijakov v PSI, CPI-jev dogodek, z malce ironičnim naslovom, ki se ga še vedno lahko „udeležite“:

<https://cpi.si/aktualno/knjiznica/gradiva/dvig-kulturnega-kapitala-dijakov-v-poklicnih-in-strokovnih-solah-10-oktober-2022-slovenska-kinoteka/>

Razlog več, da se prijavite na CPI novice!

CPI
CENTER RS ZA
POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE

Hvala

CPI e-novičnik

<https://cpi.si/aktualno/e-novice/>

